

Projekt azonosító: EFOP-5.2.2-17-2017-00117.
VOKE Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár

Műhelymunka emlékeztető

Kulturális gyökereink – hagyományok ápolása és tisztelete (2019. október 10.)

Mai műhelymunkánkat segítették a Tövishát Kulturális Társaság és a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének munkatársai.

Összefoglaló: Műhelymunkánk során felelevenítettük a témában már korábban folytatott műhelymunkabeszélgetését, melynek során azt boncolgattuk, hogy a közművelődésben milyen jelentőséggel bírnak a kulturális gyökerek, milyen rendezvények szerveződhetnek egy-egy hagyomány ápolása, tisztelete érdekében.

Mai műhelymunkánkon szakértőnk segítségével azt dolgoztuk fel, hogy mit tekintünk **hagyománynak**.

Eredmény: A műhelymunka első részének eredményeképpen elfogadtunk egy meghatározást, mely szerint **a hagyomány alatt általában az elődök örökségéből azokat a cselekvéseket, dolgokat értjük, amelyeket nemzedékről nemzedékre változatlan formában tesznek és készítenek az adott társadalom tagjai szociokulturális öröklés (beleszületik az egyén az adott társadalomba és tovább viszi ősei hagyományait) alapján.**

A hagyományokat a műhelymunka második részében a résztvevők és a szakirodalom ajánlása szerint közösen csoportosítottuk az alábbiak szerint:

- Családi hagyományok
- Vallási hagyományok
- Népi hagyományok

Kisebbségi vita alakult ki, hogy a családi hagyományok valóban tekinthetők-e hagyománynak. Ha abból indulunk ki, hogy a család a társadalom legkisebb egysége, akkor a családi örökségnek, mintáknak van helye a hagyományok csoportosításában, hiszen sokszor erősebb ráhatással bír az egyén életére, mint pl. a vallási vagy néphagyományok.

Az élethosszig tartó tanulás aspektusából megvizsgálva a hagyományokat megállapíthatjuk, hogy a hagyományok átadása leginkább **tapasztalati úton való tanulás** által adódnak át a különböző **generációk között**. A folyamatos tanulás megvalósul **informális formában** is, hisz a művelődési házakban számos alkalommal rendeznek táncszínházat, népművészeti kiállításokat is.

A Tövishát Kulturális Társaság jelenlévő szakemberei kiemelték, hogy számukra nagyon fontos a szilágysági magyarok **nemzeti identitásának megőrzése**, a hagyományok átadása, épp ezért minden évben megszervezik a Tövisháti napokat, valamint rendszeresen a **helytörténeti vetélkedők, hagyományőrző ünnepségek**.

A mai műhelymunkán elhangzottak **az élethosszig tartó tanulás** szemszögéből is megvilágította számukra, hogy jó úton járnak, munkájuk **az élet több dimenzióját behálózó közművelődési tevékenység** fontos része abban az esetben is, ha azt a **hagyományőrzés** aspektusából vizsgáljuk.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének munkatársai elmondták, hogy náluk az **anyanyelv-ápolás** tengelyén zajlik a **hagyományőrzés**. Fontosnak tartják az irodalmi emlékek életben tartását, **a nyelvi kultúra megőrzését**. A versek által pedig fejlődnek az egyén tanulási képességei is. Összességében a mai műhelymunkán elhangzottak hozzájárultak

Projekt azonosító: EFOP-5.2.2-17-2017-00117.
VOKE Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár

a résztvevők szemléletének formálásához, látókörük szélesítéséhez, hisz a hagyományörzés, hagyományápolás témáját az élethosszig tartó tanulás szemszögéből is sikerült megvizsgálni.

Ajánlás: A hagyományörzés, a generációk közötti tudásátadás kapjon (még méltóbb) helyet az életen át tartó tanulás palettáján.

Az **anyanyelven történő hagyományápolás** és kultúráközvetítés lehetősége legyen alapvető a **határon túli magyar közösségek számára.**

Ennek érdekében legyenek meg azok a testületek, amelyek gondoskodnak a képzők képzéséről és továbbképzéséről. Egyik oldalon álljon a **lokális tudás**, annak minél gondosabban felgyűjtött, tanításra, átadásra kész “tananyaga”: videók, filmek, könyvek, hangfelvételek, leírások formájában. Ehhez szükséges, hogy a közművelődés szoros kapcsolatban legyen a **néprajz, folklorisztika, muzeológia** művelőivel. A folyamatos **néprajzi gyűjtőmunka** segítségével a tudás megőrizhető, ugyanakkor nyomon követhetőek a **hagyományos kultúra változásai, fejlődése is.**

Másik rendkívül fontos kapcsolódási pont az **előadóművészek** képzése, bevonása: a **hagyomány megőrzői, majd továbbadói között legyenek megfelelő tehetséggel bíró művészek, koreográfusok, stb.** Ezzel elérhető, hogy az újabb generációk számára is fogadható legyen a hagyományok üzenete. Ide értendő az **előadóművészeti produkciók közönségének az a része is**, akik **személyesen nem gyakorolják a hagyományt**, viszont ezen a módon **tudást szereznek róla**, részesei, sőt, a jegyek megvásárlásával, érdeklődésük kimutatásával **támogatói** maradnak. Fontos a **folyamatos párbeszéd a hagyományok “népi” gyakorlóival, a hivatásos előadóművészek, a műkedvelő, öntevékeny csoportok vezetői és a közművelődési szakemberek, szakmai közösségek között.** Ennek javasoljuk megteremteni az alapjait, rendszerét.

Malamidesz Szilvia
intézményvezető